

EVROPSKÝ PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument ze zasedání

29. 6. 2010

B7-0409/2010

NÁVRH USNESENÍ

předložený na základě prohlášení Rady a Komise
v souladu s čl. 110 odst. 2 jednacího řádu
o evropském integračním procesu v případě Kosova

Ulrike Lunacek
za Výbor pro zahraniční věci

RE\822456CS.doc

PE441.999v01-00

CS

Jednotná v rozmanitosti

CS

Usnesení Evropského parlamentu o evropském integračním procesu v případě Kosova

Evropský parlament,

- s ohledem na závěry předsednictví přijaté na zasedání Evropské rady v Soluni ve dnech 19. a 20. června 2003, na němž bylo všem západobalkánským zemím přislíbeno, že budou moci přistoupit k Evropské unii,
- s ohledem na závěry schůze Rady pro všeobecné záležitosti ze dne 7. prosince 2009, v nichž Rada, aniž by byla dotčena stanoviska členských států ke statusu Kosova, zdůrazňuje, že z perspektivy případného uvolnění vízového režimu by po splnění všech podmínek mělo těžit i Kosovo, a vyzývá Komisi, aby zaujala strukturovaný přístup, který přiblíží kosovské občany EU,
- s ohledem na společnou akci Rady 2008/124/SZBP ze dne 4. února 2008 o misi Evropské unie na podporu právního státu v Kosovu EULEX KOSOVO pozměněnou společnou akcí 2009/445/SZBP ze dne 9. června 2009,
- s ohledem na společnou akci Rady 2008/124/SZBP ze dne 4. února 2008, kterou byl jmenován zvláštní zástupce Evropské unie pro Kosovo, a rozhodnutí Rady 2010/118/SZBP ze dne 25. února 2010, jež prodlužuje mandát zvláštního zástupce Evropské unie pro Kosovo,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 14. října 2009 nazvané „Strategie rozšíření a hlavní výzvy na období 2009–2010“ (KOM(2009)0533) a zprávu Komise o pokroku Kosova za rok 2009 a studii nazvanou Kosovo¹ – Plnění evropské perspektivy (KOM(2009)534),
- s ohledem na doporučení 2. zasedání meziparlamentního shromáždění EP-Kosovo ze dne 7. dubna 2009,
- s ohledem na své usnesení ze dne 29. března 2007 k budoucnosti Kosova a úloze EU² a usnesení ze dne 5. února 2009 o Kosovu a úloze EU³,
- s ohledem na rezoluci Rady bezpečnosti OSN č. 1244(1999),
- s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1244/2009 ze dne 30. listopadu 2009, kterým se mění nařízení (EC) č. 539/2001, kterým se stanoví seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci musí mít při překračování vnějších hranic vízum, jakož i seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci jsou od této povinnosti osvobozeni, a zejména jeho příloha I, v níž se odkazuje na osoby s bydlištěm v Kosovu (rezoluce RB OSN 1244) z důvodů právní jistoty

¹ Podle rezoluce Rady bezpečnosti OSN č. 1244/1999.

² Úř. věst. C 27 E, 31.1.2008, s. 207.

³ Úř. věst. C 67 E, 18.3.2010, s. 126.

a bezpečnosti¹,

- s ohledem na usnesení Valného shromáždění Organizace spojených národů ze dne 8. října 2008 (A/RES/63/3), v němž žádá Mezinárodní soudní dvůr o odborné stanovisko ohledně souladu jednostranného vyhlášení nezávislosti prozatímními orgány samosprávy Kosova s mezinárodními předpisy,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 26. listopadu 2009 o dokumentu Komise z roku 2009 o strategii rozšíření, který se týká zemí západního Balkánu, Islandu a Turecka²,
 - s ohledem na závěrečnou zprávu zvláštního vyslance OSN o budoucím statusu Kosova a na souhrnný návrh na řešení statusu Kosova ze dne 26. března 2007,
 - s ohledem na čl. 110 odst. 2 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že územní stabilita západního Balkánu a integrace zemí tohoto regionu do EU patří mezi priority Evropské unie; vzhledem k tomu, že tyto priority mohou být zachovány pouze tehdy, bude-li členství v EU dosažitelným příslibem pro všechny země v regionu,
- B. vzhledem k tomu, že mezinárodní společenství vždy obhajovalo udržitelnost multietnických států s několika náboženstvími na západním Balkáně na základě hodnot demokracie, tolerance a multikulturalismu,
- C. vzhledem k tomu, že občané Srbska, Bývalé jugoslávské republiky Makedonie a Černé Hory mohou cestovat do EU bez víz od 19. prosince 2009 a očekává se, že totéž bude zakrátko možné i pro občany Albánie a Bosny a Hercegoviny; vzhledem k tomu, že obyvatelé Kosova nemohou zůstat za obyvateli dalších zemí v tomto regionu a nemohou být od nich izolováni, a proces uvolňování vízového režimu s Kosovem by tedy měl být zahájen co nejdříve, a to za předpokladu, že jsou splněna všechna nezbytná kritéria,
- D. vzhledem k tomu, že Mezinárodní soudní dvůr byl požádán o odborné stanovisko ohledně souladu jednostranného vyhlášení nezávislosti prozatímními orgány samosprávy Kosova s mezinárodními předpisy a čeká se na jeho závěry,
- E. vzhledem k tomu, že rozhodnutí nezačlenit Kosovo do procesu uvolňování vízového režimu je projevem vážného protirečení v kosovské strategii EU, které spočívá v rozporu mezi obrovským objemem pomoci z hlediska zdrojů a pracovníků na jedné straně a udržováním zavřených hranic pro všechny, jejichž práce by mohla přispět k rozvoji, na straně druhé,
1. bere na vědomí prohlášení nezávislosti Kosova ze dne 17. února 2008, které uznalo 69 zemí; konstatuje, že 22 členských států EU uznalo Kosovo jako nezávislý stát a 5 států nikoli; vyzývá členské státy, aby pro zajištění větší účinnosti politik EU pro všechny občany v Kosovu lépe sjednotily postoj ke Kosovu s cílem umožnit přistoupení Kosova k EU; vítá konstruktivní přístup ke Kosovu, který zdůraznilo španělské předsednictví,

¹ Úř. věst. L 336, 18.12.2009, s. 1.

² P7_TA(2009)0097.

přestože jeho země neuznala nezávislost Kosova; přivítal by uznání nezávislosti Kosova všemi členskými státy;

2. upozorňuje na zcela rozhodující důležitost procesu integrace všech zemí regionu do EU pro zajištění stability v tomto regionu; zdůrazňuje, že perspektiva přistoupení k EU je významným motivačním prvkem k provedení nezbytných reforem v Kosovu, a žádá, aby byla přijata praktická opatření, která zajistí, aby uplatňováním lidských práv a posílením právního státu získala tato perspektiva pro občany Kosova konkrétní podobu; vyzývá v tomto ohledu Komisi, aby informovala orgány Kosova o tom, jaké kroky je nezbytné přijmout předtím, než Komise připraví plán pro uvolnění vízového režimu, a aby vypracovala tento plán, jakmile budou nezbytné kroky přijaty;
3. konstatuje, že většina sousedních zemí uznala nezávislost Kosova a udržují mezi sebou dobré sousedské vztahy; bere na vědomí, že Kosovo se stalo členem Světové banky, Mezinárodního měnového fondu a dalších mezinárodních organizací;
4. je znepokojen vývojem vztahů se Srbskem a zdůrazňuje, že dobré sousedské vztahy jsou základním kritériem případného přijetí Srbska a Kosova i všech dalších zemí této oblasti do EU; přestože chápe emocionální dozvuky v důsledku války, jež proběhla v roce 1999, a chápe, že oficiální uznání Kosova není v této chvíli pro bělehradskou vládu přijatelnou možností, žádá nicméně Srbsko, aby k otázce statutu zaujalo pragmatický přístup; vítá v tomto ohledu podpis protokolu o policejní spolupráci s misí EULEX a vyzývá k větší spolupráci s touto misí; kromě toho vyzývá Srbsko, aby se zdrželo blokování členství Kosova v mezinárodních organizacích a zejména jeho nedávné žádosti o členství ve Světové zdravotnické organizaci; zdůrazňuje, že konflikt má také dopad na regionální obchod a spolupráci v rámci Středoevropské dohody o volném obchodu (CEFTA), což má negativní vliv na hospodářství zemí tohoto regionu; vyzývá všechny zainteresované strany, aby přijaly pragmatický přístup k umožnění integrace Kosova v rámci regionu; zdůrazňuje v této souvislosti, že očekávané odborné stanovisko Mezinárodního soudního dvora o zákonnosti vyhlášení nezávislosti Kosova by nemělo bránit zainteresovaným stranám se jasně zavázat k účinné přeshraniční, regionální a místní spolupráci v nejlepším zájmu všeho obyvatelstva v Kosovu i sousedních zemích;
5. připomíná, že každá země, která si přeje stát se členem EU, musí splnit přístupová kritéria, a že v případě západního Balkánu je rámcem jednání s EU proces stabilizace a přidružení; zdůrazňuje, že jedním ze tří důležitých cílů procesu stabilizace a přidružení je regionální spolupráce;
6. zdůrazňuje, že regionální integrace a spolupráce je zásadní jak pro evropskou bezpečnost a stabilitu, tak pro vytváření příznivého kontextu pro normalizaci vztahů mezi Srbskem a Kosovem; zastává názor, že by byl žádoucí ucelený návrh týkající se bezpečnosti a spolupráce na západním Balkáně;
7. vyzývá k posílení přeshraniční spolupráce, zejména na místní úrovni, mezi Srbskem a Kosovem v otázkách, kterým jejich občané přikládají význam, jako jsou životní prostředí, infrastruktura a obchod;
8. konstatuje, že některé členské státy uplatňují jednotně opatření pro zjednodušení vízového režimu, zatímco osm členských států stále požaduje vízové poplatky v plné výši; vyzývá

členské státy EU a Komisi, aby vynaložily veškeré úsilí o rychlé přijetí jednotných, dočasně platných, zjednodušených postupů s cílem usnadnit občanům Kosova cestování, zejména s ohledem na možnosti, které nabízí nový kodex o vízech;

9. vítá místní volby, které proběhly dne 15. listopadu 2009, jako první volby, za něž nesla politickou odpovědnost nová vláda Kosova; vítá skutečnost, že volby proběhly v obecně klidné a dobré atmosféře; zdůrazňuje nicméně, že byla hlášena řada nesrovnalostí; vyzývá orgány, aby neprodleně provedly doporučení mezinárodního společenství, včetně nezbytných úprav volebního práva s cílem objasnit, které soudní instance se zabývají stížnostmi, a jasně rozdělit pravomoci mezi ústřední volební komisi a komisí pro stížnosti a odvolání, aktualizovat seznam voličů a zajistit důslednou osvětu voličů; zdůrazňuje, že s ohledem na nadcházející všeobecné volby je krajně důležité, aby existovala politická vůle pokračovat v těchto reformách a aby byli povoláni k odpovědnosti ti, kteří jsou odpovědní za volební podvody;
10. vyjadřuje politování nad tím, že Bělehrad nadále podporuje paralelní struktury v srbských enklávách, čímž zpochybňuje a oslabuje pravomoci nově vytvořených samosprávných celků; vyzývá Srbsko, aby přijalo konstruktivnější postoj a přestalo podporovat tyto struktury;
11. znovu zdůrazňuje důležitost účinného provádění decentralizačního procesu a s radostí vítá hojnou účast kosovských Srbů z území na jih od řeky Ibar na posledních volbách, což považuje za krok k budování jejich udržitelné budoucnosti v zemi; naléhavě žádá vládu, aby plně podpořila nově zvolené vedení v těchto samosprávných celcích poskytnutím dostatečných finančních prostředků a politické podpory, aby mohly rychle zřídit nezbytné struktury a začít poskytovat za pomoci Komise důležité služby; považuje účinné fungování samosprávných celků za základní předpoklad účasti kosovských Srbů v politickém procesu a v administrativních strukturách Kosova; vyzývá mezinárodní společenství, aby podpořilo rozvojové a infrastrukturní projekty, které začínají realizovat nově vytvořené samosprávní celky; s cílem zabránit střetu s paralelně fungujícími strukturami, zejména v oblasti vzdělávání a zdravotní péče, žádá vládu, aby s pomocí zvláštního zástupce Evropské unie / představitele mezinárodního společenství navrhla strategii, jak v otázce těchto struktur postupovat;
12. vítá otevření Evropského domu v severním Kosovu, je však znepokojen situací v severním Kosovu, které dosud trpí vážnými nedostatky z hlediska právního státu, rostoucím tlakem radikálních skupin a organizovaného zločinu na občanskou společnost a jejím zastrahováním; zdůrazňuje proto, jak je potřebné, aby Rada zajistila funkčnost mise na podporu právního státu na celém území Kosova, a žádá Komisi, aby zdůraznila význam její práce ve prospěch srbské komunity na severu a připomenula všem zúčastněným stranám, že místní, regionální a přeshraniční spolupráce je přínosem pro obyvatelstvo jako celek; v tomto ohledu vítá registraci obchodního zboží na celních přechodech 1 a 31, což napomohlo k omezení pašování v této oblasti, a vyzývá k zavedení dalších opatření, jejichž cílem bude znovuzavedení výběru celních poplatků; vyjadřuje obavu z problému stávajícího fungování soudnictví v mitrovické oblasti a vyzývá Srbsko a Kosovo, aby dokončily dohodu o zaměstnání a jmenování srbských soudců a žalobce na soudě v Severní Mitrovici; bere na vědomí plán na znovuzачlenění severu do politických a administrativních struktur Kosova a žádá, aby znovuzачlenění bylo provedeno s řádným

přihlednutím k citlivé problematice srbské menšiny s cílem zlepšit a posílit služby veřejné správy v regionu a zlepšit životní podmínky zdejších občanů, a to způsobem, který umožní samosprávu ve velké řadě oblastí; vyzývá misi EULEX, aby usilovala o zintenzivnění své činnosti na severu, zejména s cílem posílit dobré mezinárodní vztahy, a aby informovala obyvatelstvo o důvodu akce EU a o pokračující misi na podporu právního státu;

13. zdůrazňuje, že úspěch mise EULEX, jejímž úkolem je prosazování právního státu, je důležitý pro udržitelný rozvoj, konsolidaci orgánů a stabilitu Kosova a pro splnění cíle EU jakožto celosvětového hráče, jímž je upevňování míru; zdůrazňuje odpovědnost mise EULEX, pokud jde o její výkonné pravomoci a její mandát ke sledování, odbornému vedení a poskytování poradenství; v této souvislosti vyzývá misi EULEX k přijetí konkrétních opatření, která napomohou k tomu, aby se pokročilo s případy korupce ve vysokých kruzích; uznává významný pokrok, jehož bylo dosaženo v některých oblastech, jako např. policejní a celní služby, zdůrazňuje však, že je třeba pracovat intenzivněji, aby mise mohla konečně začít prokazovat hmatatelnější výsledky v dalších oblastech, zejména v případech korupce ve vysokých kruzích, v oblasti organizovaného zločinu a válečných zločinů; vítá proto rozhodnutí mise EULEX zabývat se rovněž případy možné korupce v těch nejvyšších vládních kruzích a na úrovni nejvyšších správních orgánů, a zdůrazňuje, že je nezbytné se i nadále ubírat touto cestou, má-li se zajistit důvěryhodnost mise EULEX a zviditelnit její činnost; zdůrazňuje, že v této souvislosti je velmi důležité věnovat zvláštní pozornost oblasti zadávání veřejných zakázek a že EULEX musí pokračovat v oblasti potírání organizovaného zločinu v zájmu dosažení konkrétních výsledků přímo na místě; v tomto ohledu je znepokojen velkým množstvím nevyřešených případů, jehož důvodem bylo neočekávané převedení velkého počtu případů na misi EULEX prozatímní správní misí OSN v Kosovu; zdůrazňuje, že počet soudců a žalobců, který byl nabídnut misi EULEX, je nedostatečný, a vyzývá členské státy, aby vyslaly požadovaný počet odborníků nebo zajistily, aby s nimi byla uzavřena smlouva; zdůrazňuje význam snížení administrativní zátěže v rámci mise EULEX; v tomto ohledu zdůrazňuje, že pro účinné fungování mise jsou nezbytné kompetentní interní vedení, koordinace a spolupráce; zdůrazňuje, že je třeba, aby práce mise EULEX byla transparentní a odpovědná a aby se citlivě zacházelo s politickým kontextem její činnosti s cílem posílit legitimitu mise v očích občanů; kromě toho zdůrazňuje, že je důležité udržovat bezprostřední komunikaci s vládou Kosova, jejími občany a sdělovacími prostředky; vyzývá misi EULEX, aby občany Kosova obeznamovala s výsledky, jichž dosáhla, a aby také usilovala o získání větší důvěry a věnovala pozornost očekávání občanů; vítá nedávné vytvoření kontrolní komise pro dodržování lidských práv, která bude mít za úkol šetřit stížnosti občanů, kteří tvrdí, že mise EULEX porušila při uplatňování svého výkonného mandátu jejich lidská práva;
14. vyzývá své příslušné subjekty, zejména podvýbor pro bezpečnost a obranu, aby zintenzivnily dohled nad misí EULEX, a to případně ve spolupráci s kosovskou občanskou společností; za tímto účelem vyzývá Radu, aby Parlamentu předložila všechna řádná i mimořádná hodnocení a hodnotící zprávy týkající se mise EULEX;
15. bere na vědomí úsilí, které Srbsko i Kosovo vynakládá, aby byly prostřednictvím „pracovní skupiny pro osoby nezvěstné v důsledku událostí v Kosovu“ nalezeny osoby, které jsou pohřešovány od konfliktu v letech 1998–1999; zdůrazňuje, že je důležité tuto

otázku vyřešit tím, že se od konfliktu odehrávajícího se v letech 1998–1999 pokročí dále; dále bere na vědomí přibližně 1 862 případů stále nezvěstných osob a vyzývá Kosovo i Srbsko, aby co nejvíce zintenzivnily jak vzájemnou spolupráci, tak i spolupráci s mezinárodním výborem Červeného kříže, misí EULEX a dalšími subjekty, s cílem pátrat po těchto osobách;

16. zdůrazňuje, že rok 2010 je jak pro kosovskou vládu, tak pro všechny úrovně správy rozhodujícím rokem pro dosažení pokroku při provádění klíčových reforem v oblastech, jako je boj proti korupci a organizovanému zločinu, decentralizace a reforma veřejné správy; zdůrazňuje, že má-li být postup provádění reforem úspěšný, musí být založen na důkladné diskuzi týkající se návrhů právních předpisů, do níž se zapojí všechny zúčastněné strany, včetně všech složek občanské společnosti; kromě toho připomíná vládě Kosova, že by měla věnovat zvláštní pozornost neprodlenému a účinnému provádění právních předpisů, bez něhož by přijetí právního rámce nemělo žádný skutečný dopad na situaci v zemi;
17. je velice znepokojen rozsáhlou korupcí, která zůstává společně s organizovaným zločinem jedním z největších problémů v Kosovu, a požaduje, aby byly učiněny okamžité kroky k řešení tohoto problému, a sice aby byl zlepšen právní rámec pro boj proti korupci, byla přijata protikorupční strategie a akční plán a byla posílena spolupráce s policejními a soudními orgány ve všech zemích tohoto regionu; je hluboce znepokojen nedávným krveprolitím, k němuž došlo u hranic Kosova v důsledku násilného incidentu, a vyzývá k okamžitému přijetí opatření, která by v budoucnu podobným incidentům zabránila a která by učinila přítrž pašování zbraní, jež přispívá k destabilizaci západobalkánského regionu; vítá zřízení zvláštního protikorupčního útvaru v rámci zvláštního úřadu státního žalobce v Kosovu, zdůrazňuje však, že je nezbytné zapojení všech ministrů příslušných oddělení, aby tento útvar mohl pracovat účinně, a že všichni zaměstnanci, kteří pracují na jednotlivých případech, musí být bezúhonní; požaduje urychlené přijetí právních předpisů upravujících financování politických stran, které by účinným a transparentním způsobem stanovily pravidla pro nakládání s finančními prostředky stran a zajistily by úplné zveřejnění jejich finančních výkazů;
18. zdůrazňuje zásadní význam reformy soudních orgánů a státních zastupitelství, které se stále ještě nacházejí v rané fázi vývoje, aby se zajistila nezávislost a profesionální přístup soudců a žalobců a občané mohli znovu získat důvěru v právní stát; v tomto ohledu vítá jmenování veřejného ochránce práv, soudců vrchního soudu, státních žalobců v rámci úřadu státního zastupitelství a žalobců zvláštního úřadu státního žalobce v Kosovu; je znepokojen skutečností, že nedostatky v systému ochrany svědků tvoří i nadále překážku bránící spravedlnosti u těch nejzávažnějších trestných činů; žádá přijetí a urychlené provedení zákona o soudech a zavedení účinného systému ochrany svědků a soudců; v tomto smyslu naléhá na zástupce mise EULEX, aby i nadále zveřejňovali zprávy o úkolech v oblasti právního státu, které je třeba v Kosovu ještě vykonat;
19. žádá, aby bylo vyvinuto další úsilí ke zrychlení reformy veřejné správy s cílem vytvořit systém s odborně připravenými a nezávislými státními úředníky, kteří budou uznávat rovnoprávnost mezi ženami a muži a mezi nimiž budou zastoupeny různé etnické skupiny obyvatel v Kosovu; zdůrazňuje, že je nezbytné v této souvislosti přijmout a provádět legislativní rámec a věnovat odpovídající pozornost tomu, aby byly zajištěny lidské zdroje

a k tomu potřebné finanční prostředky; je znepokojen politickým ovlivňováním, k němuž dochází při jmenování osob na klíčové pozice ve státní službě, a žádá, aby byla těmto praktikám, jež závažným způsobem narušují fungování státní správy, učiněna přítrž;

20. naléhavě žádá vládu Kosova, aby zajistila pluralitu médií, finanční a vydavatelskou nezávislost sdělovacích prostředků bez politických tlaků a transparentnost v otázce vlastnictví a financování; žádá, aby bylo dodržováno pracovní právo novinářů a byly přijaty účinné postupy na ochranu investigativních novinářů před nebezpečím; zdůrazňuje význam veřejných vysílacích stanic při poskytování vysoce kvalitních a nezávislých informací všemu obyvatelstvu a je znepokojen neexistencí udržitelného finančního systému, který by toto umožňoval; vítá investice vlády Kosova do oblasti přístupu k internetu; naléhá na tuto vládu, aby zajistila ještě dostupnější přístup k internetu pro občany Kosova; zdůrazňuje významnou roli necenzurovaného přístupu k internetu pro podnikatelskou a politickou sféru, a to zejména s cílem zvýšit účast mladých občanů v době konání voleb; vyjadřuje politování nad tím, že vláda Kosova náhle znemožnila přístup k systému mobilní komunikace na severu země;
21. vyzývá k podpoře a posílení poslanecké sněmovny Kosova, aby mohla účinným způsobem vykonávat své legislativní funkce a provádět demokratickou kontrolu vládních politických a rozpočtových činností; v tomto ohledu požaduje zavedení jednorázového twinningového programu s cílem nabídnout administrativním pracovníkům sněmovny Kosova možnost stáže v Evropském parlamentu a vyzývá parlamenty členských států, aby vytvořily twinningové programy s cílem nabídnout členům poslanecké sněmovny a administrativním pracovníkům Kosova příležitost výměnných pobytů a budování kapacit v oblasti parlamentních postupů tvorby právních předpisů a kontroly, zejména v případě zastoupení menšin ve sněmovně a opozičních skupin;
22. vyjadřuje uspokojení nad pokrokem, kterého vláda Kosova dosáhla s ohledem na přijetí právních předpisů na ochranu lidských práv, a vyzývá ji, aby neprodleně přijala zbývající právní předpisy; konstatuje však, že provádění právního rámce je nadále neuspokojivé a celkový pokrok je pomalý; požaduje aktivnější politiky, jejichž cílem bude boj proti veškeré diskriminaci (na základě etnického původu, náboženství, sexuální orientace, zdravotního postižení a jiné) a zajištění genderové rovnováhy i aktivní účasti menšin na politickém životě a v administrativních strukturách, ať už na celostátní nebo místní úrovni; zdůrazňuje význam, který má v tomto procesu vzdělávání; vyzývá vládu Kosova, aby menšinám zajistila vzdělávání v jejich jazyce, a to včetně osnov a učebnic, které jim pomohou zachovat jejich kulturu a identitu, a aby jim poskytla pomoc při rozvoji lidských zdrojů;
23. je znepokojen vysokým výskytem domácího násilí, diskriminací žen a obchodováním s lidmi, zejména s dívkami a ženami za účelem sexuálního vykořisťování; žádá, aby byly učiněny aktivní kroky k zajištění rovnosti mezi ženami a muži a k účinné ochraně práv žen a dětí;
24. zdůrazňuje velice složitý odkaz ozbrojeného konfliktu, který narušil víru veřejnosti v možnost mírového řešení konfliktů jak mezi různými sociálními skupinami, tak v soukromém životě;
25. zdůrazňuje, že nestabilní politická situace, výskyt střetů mezi národnostními skupinami

v některých regionech a špatné hospodářské podmínky brání trvalému návratu uprchlíků, a žádá, aby bylo vyvinuto větší úsilí s cílem tuto situaci zlepšit;

26. poukazuje na obtížnou situaci a diskriminaci, kterým čelí menšiny a zejména Romové, pokud jde o přístup ke vzdělávání, bydlení, sociálním službám a zaměstnání; vítá iniciativu Komise, jejímž cílem je zrušení táborů postavených na olovem zamořené půdě na severu regionu Mitrovica a přesídlení rodin, které v těchto táborech přebývají, a vyzývá k neprodlenému provedení této iniciativy; sdílí obavy, které vyjádřil komisař Rady Evropy pro lidská práva, a sice že Kosovo zatím není schopno poskytnout řádné podmínky pro opětovné začlenění násilně vystěhovaných Romů, a naléhavě žádá členské státy, aby upustily od tohoto postupu; bere v tomto ohledu na vědomí dohodu, které bylo dosaženo mezi německými a kosovskými orgány, o postupném navrácení 14 000 uprchlíků do Kosova, z nichž asi 10 000 jsou Romové, a naléhavě žádá Komisi, aby posílila asistenční programy pro konkrétní případy; vyzývá země účastnící se iniciativy Desetiletí romské integrace, aby umožnily zapojení Kosova do programů v rámci této iniciativy;
27. zdůrazňuje, že vzdělávání má zásadní význam jak pro poskytování dovedností mladým lidem, které jsou nezbytné na trhu práce, tak pro podporu usmíření mezi národnostními skupinami; v tomto ohledu vyzývá k postupnému zavádění společných tříd, v nichž se budou vyučovat menšinové jazyky, a to zejména srbština v případě žáků albánského původu a albánština v případě žáků všech menšin; vítá nedávné otevření Mezinárodní obchodní školy v Mitrovici, která kromě toho, že představuje významnou mezinárodní investici do místního hospodářství, přivádí studenty ze všech komunit, klade si za cíl zajistit mladým lidem vyhlídky do budoucnosti tím, že podporuje podnikání, a seznamuje je s evropskými profesionálními standardy, pokud jde o řízení podniků, řízení v oblasti životního prostředí a veřejnou správu;
28. zdůrazňuje, že respektování kulturní rozmanitosti bylo vždy jednou z hlavních zásad evropského projektu a že náboženské a kulturní dědictví je nezbytným předpokladem pro dosažení míru a bezpečnosti v regionu; zdůrazňuje, že odpovídající ochrana kulturního dědictví je důležitá pro všechny kosovské komunity; vyzývá vládu Kosova, aby přistoupila k plánované institucionální reformě v oblasti kulturního dědictví; zdůrazňuje, že nezbytným předpokladem pro provedení právních předpisů v oblasti kulturního dědictví je přijetí seznamu objektů kulturního dědictví; vítá činnost vyvíjenou zprostředkovatelem pro ochranu náboženského a kulturního dědictví srbské pravoslavné církve a vyzývá všechny zúčastněné strany k aktivní spolupráci s tímto subjektem;
29. zdůrazňuje, že akademické výměny musí být podporovány a propagovány prostřednictvím programů jako Erasmus Mundus, aby obyvatelé Kosova měli možnost získat kvalifikaci a zkušenosti v EU a aby se posílily jejich kontakty s občany EU;
30. vyzývá kosovské orgány, aby aktivně podporovaly občanskou společnost a její účast na vytváření sociálních a hospodářských politik, přičemž by měla být plně podporována svoboda projevu a sdružování, zdůrazňuje důležitou úlohu, kterou hrají občanská společnost a nevládní organizace v procesu usmíření mezi etnickými skupinami, a vyzývá Komisi, aby zvýšila finanční podporu věnovanou na jejich činnost; v této souvislosti zdůrazňuje, že je nezbytné začlenit tyto otázky do ročního plánu pro Kosovo v rámci nástroje předvstupní pomoci; poznamenává, že mezi jednotlivci z různých národnostních

skupin existují dobré osobní a hlavně obchodní vztahy a že by kosovské orgány, občanská společnost a mezinárodní společenství měly vyvinout větší úsilí o podporu místních projektů, které posilují tento druh spolupráce;

31. je vážně znepokojen skutečností, že Kosovo zůstává nadále jednou z nejchudších zemí Evropy s nezaměstnaností převyšující 40 %; zdůrazňuje, že tato situace je neudržitelná a že špatné životní podmínky mají za následek narůstající nespokojenost ve společnosti; vyzývá k přijetí okamžitých opatření na zlepšení účinnosti sociálních systémů s cílem vytvořit systém podpory pro zranitelné skupiny společnosti a prosazovat aktivní politiky zaměstnanosti, které povedou ke snížení nezaměstnanosti; vyzývá v tomto ohledu Komisi, aby plně využila nástroje předvstupní pomoci k podpoře sociálně-hospodářského rozvoje Kosova, zejména s ohledem na mládež; vyzývá EU a její členské státy, aby přijaly co největší počet občanů Kosova jako sezónní pracovníky a v odvětvích vyznačujících se nedostatkem pracovních sil;
32. považuje hospodářský rozvoj za klíčový předpoklad řešení důležitých problémů v zemi, včetně jeho důležitého přínosu pro zlepšení situace žen a menšin a podporu vztahů mezi jednotlivými etnickými skupinami; zdůrazňuje v tomto ohledu důležitost zemědělského odvětví; vítá skutečnost, že se pracuje na přípravě řady právních předpisů a vyzývá k jejich rychlému přijetí; zdůrazňuje nicméně, že účinné provádění již přijatých právních rámců je základním předpokladem k tomu, aby se zlepšily podmínky na tomto území;
33. zdůrazňuje, že Kosovo by mělo zvolit vhodné hospodářské politiky, které zajistí udržitelný hospodářský růst, ochranu životního prostředí a vytváření pracovních míst a snížení sociálního vyloučení; vyzývá kosovské orgány, aby zlepšily hospodářské prostředí pro zahraniční investice a transparentnost obchodních vztahů;
34. požaduje přijetí aktivních opatření v oblasti energetiky, aby se zajistila energetická bezpečnost nezbytná pro rozvoj Kosova; zdůrazňuje, že rozsáhlé potřeby v oblasti energetické infrastruktury nabízí příležitost diversifikovat dodávky energie tak, aby zahrnovaly více ekologických zdrojů, modernizovat a zvýšit energetickou účinnost elektrické sítě a uplatnit nejlepší dostupné technologie, a to i v rámci plánovaných uhelných elektráren; žádá, aby byla s okamžitou platností uzavřena elektrárna Kosovo A a co nejdříve také Kosovo B, aniž by to mělo nepříznivý vliv na uspokojování energetických potřeb v zemi;
35. vyzývá kosovské orgány, aby pokračovaly v investování do energie z obnovitelných zdrojů a ve snaze o navázání regionální spolupráce v této oblasti;
36. poukazuje na to, že dopravní politika Kosova se dosud zaměřovala na budování silnic; lituje špatného stavu veřejné dopravy, zejména železnic; vyzývá kosovskou vládu, aby plně využívala prostředků z nástroje předvstupní pomoci k rozvoji, zdokonalování a modernizaci železniční sítě a ke zlepšování spojení se sousedními zeměmi jak v osobní, tak nákladní dopravě tak, aby bylo dosaženo udržitelné mobility;
37. vyjadřuje znepokojení nad rozsáhlými ekologickými problémy, které se týkají půdy, ovzduší i vodních zdrojů, a vyzývá vládu, aby revidovala a prováděla legislativní rámec s cílem sjednotit jej s normami EU a aby zavedla osvětu v oblasti ochrany životního prostředí jako klíčovou součást vzdělávacího systému;

38. zdůrazňuje, že je nezbytné sjednotit přítomnost EU v Kosovu s vývojem evropské služby pro vnější činnost, sestavováním delegací EU ve světě a přeměnou kontaktního úřadu Evropské komise na delegaci EU, aby se zlepšila účinnost a koordinace činnosti EU v Kosovu; bere na vědomí otevření nové kanceláře EU v Bělehradě v rámci mandátu ZZEU v Kosovu, která bude provozovat činnost nezávisle na stávající delegaci EU v Srbsku;
39. vyjadřuje politování nad nedostatečnou transparentností spojenou s posledním rozšířením mandátu ZZEU v Kosovu, včetně podstatného nárůstu položek; připomíná, že přijetí nové interinstitucionální dohody týkající se rozpočtových záležitostí bude muset v plné míře odpovídat požadavkům EP, pokud jde o informace, neboť bude muset zohlednit Lisabonskou smlouvu;
40. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení místopředsedkyni Komise / vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, Radě a Komisi, zvláštnímu zástupci Evropské unie / mezinárodnímu civilnímu zástupci v Kosovu, vládě a poslanecké sněmovně Kosova, vládě Srbska, členům mezinárodní řídicí skupiny pro Kosovo a Radě bezpečnosti OSN.